

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 02 grudnia 2025 r.

WP-I.4131.240.2025

Rada Miasta Józefowa

Burmistrz Miasta Józefowa

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 w zw. z art. 86 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, z późn. zm.), zwanej dalej „u.s.g.”,

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 180/IX/2025 Rady Miasta Józefowa z dnia 24 października 2025 r. w *sprawie desygnowania radnych do udziału w pracach Społecznej Komisji Mieszkaniowej* oraz

Zarządzenia Nr 174/2025 Burmistrza Miasta Józefowa z dnia 24 października 2025 r. w *sprawie powołania Społecznej Komisji Mieszkaniowej*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 24 października 2025 r. Rada Miasta Józefowa podjęła uchwałę Nr 180/IX/2025 w sprawie desygnowania radnych do udziału w pracach Społecznej Komisji Mieszkaniowej, zwaną dalej „Uchwałą”. Akt został doręczony Wojewodzie Mazowieckiemu w dniu 6 listopada 2025 r.

W § 1 ust. 1 Uchwały postanowiono o desygnacji do udziału w pracach Społecznej Komisji Mieszkaniowej 4 wskazanych radnych. W kolejnym ustępie tego paragrafu postanowiono, że udział tych radnych w pracach Społecznej Komisji Mieszkaniowej uznaje się za równoważny z uczestnictwem radnych w komisji doraźnej Rady Miasta Józefowa oraz uprawniający do otrzymania diety właściwej dla powołania i pracy w składzie komisji doraźnej.

Podstawę prawną Uchwały stanowi art. 24 ust. 1 u.s.g. w zw. z § 17 ust. 3 i 5 Załącznika do Uchwały nr 168/IX/2025 Rady Miasta Józefowa z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2025 r. poz. 6610 – powinno być: Dz. Urz. Woj. Maz. z 2025 r. poz. 7191 (przyp. własny)

– zwanej dalej „Uchwałą podstawową”) oraz w zw. z Zarządzeniem Nr 174/2025 Burmistrza Miasta Józefowa z dnia 24 października 2025 r. w sprawie powołania Społecznej Komisji Mieszkaniowej (zwanym dalej „Zarządzeniem”).

W uzasadnieniu do aktu wskazano, że zgodnie z art. 24 ust. 1 u.s.g. radny jest obowiązany brać udział w pracach rady gminy i jej komisji oraz innych instytucji samorządowych, do których został wybrany lub desygnowany. Natomiast art. 24d u.s.g. stanowi, że wójt nie może powierzyć radnemu gminy, w której radny uzyskał mandat, wykonywania pracy na podstawie umowy cywilnoprawnej. Następnie powołano się na Uchwałę podstawową, w której określono, iż społeczna kontrola załatwiania wniosków o najem lokali z zasobu komunalnego sprawowana jest przez Społeczną Komisję Mieszkaniową. Regulamin pracy tej Komisji określa Burmistrz Miasta Józefowa. Odwołano się do ogólnie pojętego orzecznictwa administracyjnego i rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Mazowieckiego z dnia 21 maja 2021 r., znak: WNP-I.4131.100.2021.MW, stwierdzającego nieważność załącznika do uchwały Rady Miasta Józefowa Nr 294/VIII/2021 z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Józefowa w części dotyczącej powołania Komisji Mieszkaniowej spośród samych radnych. Wskazano, iż poddanie kontroli społecznej trybu rozpatrywania i załatwiania wniosków o najem lokali nie jest tożsame z kontrolą sprawowaną przez komisję, w skład której wchodzi sami radni oraz że „poddanie kontroli społecznej trybu rozpatrywania i załatwiania wniosków musi mieć wymiar realny, który zagwarantuje możliwość faktycznego oddziaływania czynnika społecznego na podejmowane decyzje”. Ponadto argumentowano, że ze względu na racjonalizowanie procedur brak jest uzasadnienia dla powołania oddzielnie Społecznej Komisji Mieszkaniowej oraz komisji doraźnej rady gminy, która realizowałaby zamierzoną współpracę organu wykonawczego z organem stanowiącym w procesie rozpoznawania wniosków o najem.

Zgodnie z § 17 Załącznika do Uchwały podstawowej proces rozpatrywania i załatwiania wniosków o najem lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Józefowa podlega kontroli społecznej (ust. 1). Kontrola ta odbywa się w szczególności poprzez weryfikowanie złożonych wniosków o przyznanie lokalu z zasobu mieszkaniowego Miasta Józefowa przez Społeczną Komisję Mieszkaniową (ust. 2 pkt 1). Społeczna Komisja Mieszkaniowa jest zespołem doradczym i opiniodawczym do spraw mieszkaniowych Burmistrza Miasta Józefowa (ust. 3). Komisja powoływana jest w celu sprawowania kontroli trybu rozpatrywania i załatwiania wniosków o najem lokali zawieranych na czas nieoznaczony i najmu socjalnego lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Józefowa

(ust. 4). Regulamin pracy Komisji określony jest w zarządzeniu Burmistrza Miasta Józefowa (ust. 5).

W toku postępowania nadzorczego Wojewoda Mazowiecki pismem z dnia 20 listopada 2025 r., stanowiącym zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego, zwrócił się o przedłożenie Zarządzenia wraz z informacją, czy którakolwiek z osób powołanych tym aktem do Społecznej Komisji Mieszkaniowej jest pracownikiem jednostki organizacyjnej Miasta Józefowa. Pismem z dnia 24 listopada 2025 r. przekazano żądany dokument wraz z wyjaśnieniem, iż osoby powołane do Społecznej Komisji Mieszkaniowej, obok desygnowanych radnych, są pracownikami lub przedstawicielami: Urzędu Miasta Józefowa, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Józefowie i Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zastrzeżenie organu nadzoru – zarówno w już powołanym rozstrzygnięciu nadzorczym, jak i obecnie – budzi skład Społecznej Komisji Mieszkaniowej, który nie ma wymiaru realnego tj. gwarantującego możliwość faktycznego oddziaływania czynnika społecznego na podejmowane decyzje. Kontrola społeczna, o jakiej mowa w art. 21 ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725), a następnie w § 17 Załącznika do Uchwały podstawowej nie jest tożsama z udziałem radnych w pracach Społecznej Komisji Mieszkaniowej. Tymczasem Rada Miasta Józefowa wskazuje w uzasadnieniu aktu, że „[c]harakter Społecznej Komisji Mieszkaniowej oraz sposób jej pracy jest tożsamy z pracą radnego w komisji doraźnej rady gminy”, „charakter pracy radnego w Społecznej Komisji Mieszkaniowej nie różni się od pracy w komisjach rady gminy, wiąże się z wykonywaniem funkcji radnego”, „uznaje się, że desygnacja ta jest tożsama z powołaniem radnego do pracy w komisji doraźnej z prawem otrzymywania diety za udział w pracach tej komisji” i „[w] ten sposób Rada Miasta Józefowa uznaje, iż niejako w strukturze Społecznej Komisji Mieszkaniowej funkcjonuje komisja doraźna Rady Miasta Józefowa”. W konsekwencji Rada Miasta Józefowa uznała udział desygnowanych radnych za równoważny z uczestnictwem radnych w komisji doraźnej i przyznała im stosowną dietę (§ 1 ust. 2 Uchwały). W istocie, w orzecznictwie sądowoadministracyjnym wyrażane jest stanowisko, iż komisja rady gminy nie spełnia ustawowego warunku poddania kontroli społecznej zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy. Rada gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym, który wykonuje powierzone mu zadania działając m.in. poprzez swoje komisje. Nie można zatem przyjąć, że poddanie kontroli społecznej trybu rozpatrywania i załatwiania wniosków o najem lokali zawieranych na czas nieoznaczony i najem socjalny lokali może odbywać się poprzez komisję rady. Kontrola społeczna powinna odbywać się poprzez

instytucję społeczną, a taką nie jest komisja rady (tak: wyrok WSA w Olsztynie z dnia 18 maja 2023 r.,

II SA/OI 304/23 – prawomocny). Uwaga ta jest zasadna także w tym przypadku, gdy kontrola ma być sprawowana przez tzw. komisję doraźną, której towarzyszyć będą inne osoby – niezależnie od proporcji liczby radnych powołanych czy desygnowanych do składu tego gremium w stosunku do pozostałych członków. Błędnie zatem przyjęto w uzasadnieniu Uchwały, iż warunki kontroli społecznej nie są spełnione wówczas, gdy w skład komisji wchodzi wyłącznie radni.

Co więcej, zgodnie z Zarządzeniem pozostali członkowie Społecznej Komisji Społecznej to pracownicy lub przedstawiciele: Urzędu Miasta Józefowa, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Józefowie i Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Aby jednak spełniony był wymóg kontroli społecznej nad sprawami dotyczącymi trybu rozpatrywania i załatwiania wniosków o najem, musi być w tej kontroli zawarty składnik społeczny. Taki składnik społeczny będzie istniał tylko wówczas, gdy nie będzie podległy (bezpośrednio lub pośrednio) organowi wykonawczemu gminy. W związku z powyższym nie można mówić o kontroli społecznej w sytuacji, gdy kontrola ma być sprawowana przez gremium powołane przez organ wykonawczy gminy spośród pracowników urzędu gminy i gminnej jednostki organizacyjnej. Ciało takie nie jest niezależne od organów gminy, a tym samym nie ma atrybutu społecznej kontroli. Konkludując, gremium złożone z tzw. komisji doraźnej rady gminy i pracowników/przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy nie spełnia warunku społecznej kontroli.

Wziąwszy powyższe okoliczności pod uwagę, w ocenie organu nadzoru podjęcie Uchwały i Zarządzenia nastąpiło z istotnym naruszeniem prawa, co uzasadnia stwierdzenie nieważności tych aktów w całości

Miastu, na podstawie art. 98 ust. 1 u.s.g., służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie Uchwały i Zarządzenia z mocy prawa, z dniem jego doręczenia.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Mariusz Frankowski

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/